

บทที่ 4

สรุปผลการอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ปัญหาการวิจัย

ปัญหาของการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาผลของวิธีสอนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม วิธีสอนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม และวิธีสอนตามปกติว่าจะมีผลต่อการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนไทยมุสลิมให้สูงขึ้นได้หรือไม่ และวิธีสอนวิธีใดจะส่งผลให้นักเรียนไทยมุสลิมใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้ดีกว่ากัน

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของวิธีสอนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม สอนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม และสอนตามปกติ ที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิม

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิม ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิม ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม

3. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม และนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม
4. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม กับการเรียนตามปกติ
5. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม กับการเรียนตามปกติ

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทำการทดสอบดังนี้

1. ถ้านักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม
2. ถ้านักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม
3. ถ้านักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม และเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แตกต่างกัน
4. ถ้านักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าเรียนตามปกติ

5. ถ้านักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าเรียนตามปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนไทยมุสลิมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่น้อยกว่า 30 คน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านปูไผ่ โรงเรียนบ้านพนาทักษิณ และโรงเรียนบ้านมะรือโบตก ซึ่งได้มาจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน แยกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1. ตัวแปรอิสระ

2.1.1 ช่วงเวลา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ช่วงเวลาก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

2.1.2 วิธีสอน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สอนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม สอนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม และสอนตามปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ซึ่งได้จากระเบียบจากแบบสอบถามการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีแบบแผนการวิจัยเป็นแบบ
 สุ่มกลุ่มควบคุมที่มีการทดสอบก่อนและหลัง

แบบแผนทางสถิติ

แบบแผนทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสุ่มสมบูรณ์ ชนิด CR -3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 แบบสอบถามการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เป็นแบบสอบถาม
 แบบ 4 ตัวเลือก ซึ่งแต่ละตัวเลือกอยู่ในขั้นของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก
 ตั้งแต่ขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 ในการตอบให้นักเรียนเลือกได้เพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 นิทานที่ใช้พัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ประกอบด้วย
 นิทานจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องเด็กเลี้ยงแกะ เรื่องสองพี่น้องตระกูลคอง
 เรื่องขุมทรัพย์ เรื่องสองหนุ่มสองนุมน เรื่องลิงและกระต่าย

2.2 ตัวแบบเพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เป็นตัวแบบ
 สไลด์ประกอบเสียง จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องความฝันของอับดุลละาะ เรื่องอย่างนี้
 ไม่มี เรื่องยังไม่สายเกินแก้ เรื่องหนูทำได้ เรื่องความผิดของใคร

2.3 คำถามสำหรับพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เป็นคำถาม เพื่อให้ผู้รับการทดลองร่วมกันอภิปรายหลังจากฟังนิทานและดูตัวแบบสไลด์ประกอบ เสียง

2.4 คู่มือการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ประกอบด้วย คู่มือการเล่านิทานและการอภิปรายกลุ่ม จำนวน 5 ฉบับ และคู่มือการใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม จำนวน 5 ฉบับ

2.5 เครื่องบันทึกเสียง

2.6 เครื่องฉายสไลด์

2.7 เทปบันทึกนิทานและเสียงประกอบสไลด์

2.8 นาฬิกาจับเวลา

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถามการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ นิทานที่ใช้เพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ตัวแบบเพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ คำถามสำหรับอภิปรายเพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ คู่มือการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เครื่องบันทึกเสียง เทปบันทึกเสียงการเล่านิทาน เทปบันทึกเสียงประกอบสไลด์ เครื่องฉายสไลด์ และนาฬิกาจับเวลา

1.2 เตรียมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนเข้ารับการทดลอง และให้นักเรียนทำแบบทดสอบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เพื่อเก็บคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน กลุ่มละ 5 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ตั้งแต่เวลา 09.00 - 09.40 น. เวลา 09.50 - 10.30 น. และ เวลา 10.40 - 11.20 น. เป็นเวลา 3 สัปดาห์

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
2. ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการทดสอบของคอกแครน
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบแบบที ชนิดข้อมูลสัมพัทธ์กัน
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
5. เมื่อค่าของการวิเคราะห์ความแปรปรวนมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการทดสอบของทูกีย์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม จะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม จะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม และเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม จะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าเรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าเรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อศึกษาผลของการเรียนโดยใช้นิทานและอภิปรายกลุ่ม เรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม และเรียนตามปกติ ที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิม โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบ 5 สมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานตามลำดับต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่าถ้านักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้นิทานและอภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 7 ปรากฏว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ภายหลังเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 5.85$ $p < .01$) สมมติฐานข้อที่ 1 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล

จากผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มนั้นเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งทำให้ผู้เรียน มีความสนใจและส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ดังที่ เขาวพา เคะอะกูปด์ (2522:88) กล่าวถึงประโยชน์ของนิทานว่าช่วยอธิบายหรือสื่อสารให้ความรู้ใหม่ สร้างความผูกพัน ส่งเสริมพัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษา ส่งเสริมการแสดงออก กระตุ้นให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ลัดดา นีละมณี (2525:249) กล่าวถึงความสำคัญของนิทานว่า ทำให้เด็กตั้งใจฟัง เรียกร้องความสนใจจากเด็ก เสริมความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ฟัง ช่วยให้เด็กสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยให้เด็กปรับตัวที่จะรับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ส่วนนัครวรุณ ดันตะรัตน์ (2519:236) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเล่านิทานที่มีการเรียนการสอน ว่าเป็นการกระตุ้นให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้กว้างขวาง

การเรียนโดยใช้นิทานนั้นทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตจาก
 ตัวแบบที่เป็นตัวละคร ในนิทาน ซึ่งในนิทานที่นักเรียนได้ฟังนั้นมีทั้งพฤติกรรมที่ดีและ
 ไม่ดีและผลกรรมที่เกิดขึ้นกับตัวละครในนิทานนั้น ๆ ก็แตกต่างกัน ทำให้นักเรียนมี
 โอกาสเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้และเลือกที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่กระทำ
 แล้วได้ผลกรรมในทางที่ดี บันดูรา (Bandura อ้างถึงใน สุรางค์ ใคว์ตระกูล 2533 :
 172) เห็นว่าขั้นนี้เป็นเพราะผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจากตัวแบบที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือน
 ตัวแบบที่ตนสังเกต เนื่องมาจากความคาดหวังที่ว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้
 รวมทั้งการคิดว่าการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบจะทำให้ตนหลีกเลี่ยงปัญหาได้
 ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้เรียนเห็นตัวแบบถูกทำโทษก็จะไม่ปฏิบัติตาม

ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสังเกตของบันดูรา (Bandura
 อ้างถึงใน สุรางค์ ใคว์ตระกูล, 2535:167-172) ที่กล่าวว่าคนเรามีปฏิสัมพันธ์กับ
 สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเราอยู่เสมอ การเรียนรู้เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน
 และสิ่งแวดล้อม ทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน พฤติกรรมของคนเรา
 ส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบการเรียนรู้โดยการสังเกต
 ไม่ใช่การลอกแบบจากสิ่งที่สังเกตโดยผู้เรียนไม่คิด บันดูรา อธิบายว่าการที่ผู้เรียนหรือ
 ผู้สังเกตสามารถที่จะเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้ เพราะผู้เรียน
 บันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไว้ในความจำระยะยาว ผู้สังเกตที่สามารถระลึกถึงสิ่ง
 ที่สังเกตเป็นภาพพจน์ในใจจะสามารถเข้าด้วยคำพูดหรือด้วยคำ สามารถแสดง
 พฤติกรรมเลียนแบบจากตัวแบบได้แม้ว่าเวลาผ่านไปนาน นอกจากนี้ถ้าผู้สังเกตหรือ
 ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเห็นตัวแบบแสดงสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ซ้ำก็จะเป็นการช่วยให้
 จำได้ดียิ่งขึ้น

การที่นักเรียนฟังนิทานแล้วมีการอภิปรายกลุ่ม ทำให้การใช้เหตุผล
 เชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนสูงขึ้น ดังที่ นิภาพรณ แดงโรจน์ (2530:16)
 ได้กล่าวถึงแนวทางในการเสริมสร้างจริยธรรมไว้ว่าการสอนเพื่อเสริมจริยธรรมให้
 เกิดขึ้นต้องสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีทางเลือกหลายทางในการประพฤติปฏิบัติ

การเลือกประพฤติกรรมปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมต้องใช้สติปัญญาในการตัดสินใจที่จะแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างมีเหตุผล ผู้สอนมีหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้สติปัญญาอย่างเต็มที่ในการแก้ปัญหาและกล้าหาญในการทำความคิด และในการแก้ปัญหาของการขัดแย้งอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับ ไรท์ (Wright 1975 : 240-241) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาจริยธรรมให้แก่เยาวชนในโรงเรียนว่าสามารถกระทำได้โดยการพูดปรึกษาหารือหรืออภิปรายกันระหว่างครูและเด็ก ในการอภิปรายนั้นควรมีการยกเรื่องราวทางจริยธรรมขึ้นมาพิจารณา ทั้งนี้เพื่อมุ่งหมายที่จะให้เด็กได้ฝึกหัดการพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การวิจัยของ สกอล เทียงแท้ (2525:103) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการอภิปรายกลุ่มในการยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มาจากสภาพสังคมในโรงเรียนต่างกัน ผลจากการศึกษาพบว่าผู้ได้รับการฝึกการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีการใช้เหตุผลทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ไม่ได้รับการฝึก

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมหลังจากการเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มสูงกว่าก่อนการเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม

สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่าถ้าแก่นักเรียนไทยมุสลิม เรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 7 พบว่าค่ามัธยเทศของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์หลังเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ($t = 7.33, p < .01$) สมมติฐานข้อที่ 2 จึงได้รับสนับสนุนจากข้อมูล บันดูรา (Bandura, 1977: 41-45) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับอิทธิพลจากตัวแบบต่อผู้สังเกตว่า ช่วยสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ การมีตัวแบบจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ เพราะเมื่อมนุษย์เห็นตัวแบบกระทำพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่งมนุษย์อาจใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ประกอบกับการกระทำของ

ตัวแบบมาพัฒนาตามความคิดหรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ดูตัวแบบแสดงพฤติกรรมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ นักเรียนก็จะมีการสังเกตพัฒนาความคิดและสร้างพฤติกรรมใหม่ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ขจรศักดิ์ จอมหงษ์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ดที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ด มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของศศิธร บรรลือสินธุ์ (2530 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลของการใช้ตัวแบบที่มีต่อคุณธรรมด้านความกตัญญูกตเวทีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ตัวแบบกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีคุณธรรมด้านความกตัญญูกตเวทีสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภายหลังจากที่เด็กได้ดูตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงแล้วเด็กก็จะเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ ส่วนการที่เด็กสามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้ดีขึ้นนั้นอธิบายตามทฤษฎีของโคลเบอร์กว่าบ่อเกิดของเหตุผลเชิงจริยธรรมนั้น มาจากการพัฒนาทางการเรียนรู้ในขณะที่เด็กได้มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การเข้ากลุ่มทางสังคมประเภทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้ที่มีความฉลาดได้เรียนรู้บทบาทของตนเองและผู้อื่น อันจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้น เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนต่อผู้อื่น และบทบาทของตนเองด้วย

การที่นักเรียนได้ดูตัวแบบแล้วนักเรียนได้ร่วมการอภิปรายหลังจากดูตัวแบบก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนสูงขึ้น เพราะการอภิปรายกลุ่มทำให้นักเรียนได้รู้จักคิดหาเหตุผล รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นการศึกษาให้มีน้ำใจกว้างขวาง รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ฝึกความอดทนพอที่จะฟังผู้อื่นได้แย้งความคิดของตนได้ ช่วยให้นักเรียนมีความหนักแน่นพร้อมที่จะเผชิญกับความจริง (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2531:64) ซึ่งสอดคล้องกับโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1975 : 52-53) ที่ได้ทำการทดลองพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้วยวิธีอภิปรายกลุ่มในห้องเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา

จำนวน 4 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนนั้นประกอบด้วยผู้เรียนซึ่งมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 3 ชั้น คือการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 2-4 การศึกษานั้นใช้วิธีอภิปรายกลุ่มในหมู่นักเรียนด้วยกันโดยใช้สถานการณ์ที่เป็นปัญหาทางจริยธรรม หลังจากนั้นนักเรียนให้เหตุผลตามความคิดในกลุ่มของตนแล้วครูจะสนับสนุนโดยการอธิบายเพิ่มเติมให้เห็นว่าการใช้เหตุผลที่สูงกว่านั้นคืออย่างไร เมื่อฝึกครบ 1 ภาคเรียนผู้วิจัยได้ทำการสอบหลังสอน ผลการทดสอบครั้งนี้พบว่าการฝึกฝนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้วยวิธีอภิปรายกลุ่มนั้นทำให้กลุ่มทดลองมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างเชื่อมั่นได้

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิม หลังจากการเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มสูงกว่าก่อนเรียนโดยตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม

สมมติฐานที่ 3 กล่าวว่านักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มและเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มนักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 9 พบว่าผลการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตเป็นรายคู่ตามวิธีการทดสอบของทูคีย์ ปรากฏว่าคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มไม่แตกต่างกัน สมมติฐานข้อที่ 3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล

การที่สมมติฐานข้อที่ 3 ไม่ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลอาจเป็นเพราะสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายเป็นลำดับดังนี้

1. เนื่องจากการเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม และการเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มเป็นวิธีที่ดี ดังที่ ชาญชัย อินทรประวัตติ(2522 : 35) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการใช้นิทานในการเรียนการสอนว่าเป็นการจูงใจให้นักเรียนเกิดเจตคติตามที่ครูปรารถนา ทำให้เกิดการจินตนาการเป็นการนำไปสู่การอภิปราย ส่งเสริมการคิดเปรียบเทียบและเร้าความสนใจนอกจากนั้นการใช้นิทานในการเรียนการสอนนั้นเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในระดับประถมศึกษา จะทำให้เด็กเกิดความสนใจ

ดั่งที่ปรีแมค (Premack 1959 อ้างถึงในสุรางค์ ไคว์ตระกูล 2533) สรุปว่ากิจกรรมที่ผู้เรียนชอบหรืออยากจะทำจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมที่ดี ทั้งนี้เพราะนิทานช่วยอธิบายหรือสื่อสารช่วยสร้างภาพพจน์และทำให้การพูดคุยมีชีวิตชีวา กระตุ้นจินตนาการและความคิดช่วยปลูกฝังคุณธรรมความดีความเป็นสุภาพชนและความละเอียดอ่อนในจิตใจเด็ก(พุดิมา สัจจามนต์ 2528:28)

ตัวแบบสไลด์ประกอบเสียง เป็นวิธีการสอนที่ใช้พัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมได้ดี ทั้งนี้เพราะตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อการสอนที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน ดั่งที่ วารินทร์ รัศมีพรหม (2539:2) ได้กล่าวถึงคุณค่าของตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงว่าช่วยเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ผู้เรียนได้เห็นทั้งภาพ และเสียงมีความสัมพันธ์กันเป็นเรื่องราว ก่อให้เกิดความเข้าใจ ได้ดียิ่งขึ้นทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยตรงความสนใจของผู้เรียนได้เป็นเวลานานกว่าสื่อประเภทอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนิท ทรัพย์วารี (2528:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลของการสไลด์-เทป เพื่อยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรีผลการวิจัยพบว่าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนโดยการใช้สไลด์-เทป สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นการใช้นิทานและการใช้ตัวแบบสไลด์จึงสามารถใช้พัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมได้ดีทั้ง 2 วิธี

2. การใช้วิธีการอภิปรายกลุ่ม กับกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้นิทานและกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้ตัวแบบ ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน การอภิปรายกลุ่มถือว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้ ดั่งที่ชัยพร วิชชาวุธ และธีระพร อุวรรณโน(2527:73) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่เป็นหัวใจของการพัฒนาจริยธรรมของโคลเบอร์ก คือ การอภิปรายแลกเปลี่ยนทรรศนะในการปลูกฝังจริยธรรมในชั้นเรียน การอภิปรายจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ กิรติ ศรีวิเชียร (2525:48-55) ได้เสนอวิธีสอนจริยธรรมภายในห้องเรียนโดยให้นักเรียนอภิปรายแสดงเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยครูเล่าเรื่องที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมให้นักเรียนฟัง แล้วให้

นักเรียนอภิปรายแสดงเหตุผลประกอบว่าตนจะตัดสินใจแก้ปัญหาหรือทางออกของ ปัญหาเนื้ออย่างไร ความขัดแย้งทางความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมนั้น โคลเบอร์ก เน้นว่าการพัฒนาจากขั้นหนึ่งจะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลเผชิญหน้ากับปัญหาทางจริยธรรมที่ เป็นความขัดแย้งกับระดับขั้นเดิมของตนจนทำให้บุคคลต้องมีการจัดระบบความคิดใหม่ แล้วจึงพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไปสู่ขั้นสูงขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของวินเซนต์ (Vincent 1976:6436-A) ที่ได้ทำการทดลองกับเด็กเกรด 6 จำนวน 45 คน โดยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการสร้างค่านิยมคือครูผู้สอนจะนำให้เด็ก อภิปรายกลุ่ม กลุ่มที่ 2 ใช้วิธีสอนแบบธรรมดา ผลการศึกษาพบว่าวิธีสร้างค่านิยม ซึ่ง ประกอบด้วยการอภิปรายและเสนอความรู้ที่สูงขึ้น ให้ผลยกระดับจริยธรรมขั้นต่าง ๆ ของโคลเบอร์กได้ดีกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีสอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การใช้การอภิปรายกลุ่มทั้งวิธีที่ใช้นิทานยกระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และการใช้ตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงจึงได้ผลดีพอกัน

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของนักเรียนไม่แตกต่างกันคือนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปราย กลุ่ม และเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มสามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์ได้ดีพอ ๆ กัน

สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่านักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้นิทานและการ อภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าเรียนตาม ปกติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 9 พบว่าผลการเปรียบเทียบค่ามัธยิม เลขคณิตเป็นรายคู่ตามวิธีการทดสอบของทูคีย์แล้วปรากฏว่าคะแนนการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการ อภิปรายกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($q = 7.87, p < .05$) สมมติฐานข้อที่ 4 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ วีรพร ดันัชชวาล (2526:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาอิทธิพลของนิทานที่มีต่อ การคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ของเด็กในกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ผลการศึกษาปรากฏว่าเด็กในกลุ่มทดลองมีการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์สูง กว่าเด็กในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงาน

วิจัยของ สมเดช สีแสง (2525 : 51-61) ที่ศึกษาวิจัยโดยการทดลองสอนยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่าระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งสอนโดยใช้หนังสือนิทานประกอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยนี้สามารถยืนยันได้ว่าการเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มนั้นเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนไทยมุสลิมให้สูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งเรียนตามปกติ แสดงให้เห็นว่าการใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้ดีกว่าสอนตามปกติ เพราะการใช้นิทานทำให้นักเรียนเกิดความสนใจจดจำและมีแรงจูงใจที่จะยอมรับพฤติกรรมนั้น ดังที่ ศ. ศุภนิมิตร (2522 : 28-32) กล่าวว่า การเรียนการสอนจะประสบผลดีได้นั้นย่อมมาจากความสนใจความต้องการของตัวผู้เรียนเอง เมื่อผู้เรียนมีความสนใจอยากเรียนหรืออยากรู้แล้วประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ เด็กจะรับรู้ได้ดี นิทานเป็นสิ่งที่เด็กต้องการ และสนใจ ช่วยลดความตึงเครียด และเมื่อนำจากการเรียน จึงทำให้การเรียนโดยใช้นิทานและอภิปรายกลุ่มส่งผลให้นักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งเรียนตามปกติ

นอกจากนิทานจะทำให้เด็กมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนแล้ว นิทานถือได้ว่าเป็นตัวแบบชนิดหนึ่ง การที่นักเรียนได้ฟังนิทานที่มีตัวละครเป็นตัวแบบทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ การที่ตัวแบบแสดงให้กลุ่มตัวอย่างได้เห็นพฤติกรรมที่กระทำแล้วได้รับรางวัล และพฤติกรรมที่กระทำแล้วได้รับการลงโทษ แล้วนำมาอภิปรายถึงเหตุผลเชิงจริยธรรมของพฤติกรรมเหล่านั้น ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้สูงขึ้น

การอภิปรายกลุ่มหลังจากที่นักเรียนฟังนิทานแล้วถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มสูงกว่ากลุ่มที่เรียนปกติ เพราะการอภิปรายกลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นแก่กลุ่ม ทำให้นักเรียนมีโอกาสคิดร่วมกันและพิจารณาความเห็นซึ่งกันและกัน (ทัศนา เขมมณี และคณะ 2528:60)

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
ของนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่
เรียนตามปกติ

สมมติฐานที่ 5 กล่าวว่าถ้าแก่นักเรียนไทยมุสลิมเรียนโดยใช้ตัวแบบและการ
อภิปรายกลุ่ม นักเรียนจะมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่าการเรียน
ตามปกติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 9 พบว่าผลการเปรียบเทียบค่า
มัชฌิมเลขคณิตเป็นรายคู่ตามวิธีการทดสอบของทูคีย์ ปรากฏว่าคะแนนการใช้เหตุผลเชิง
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($q = 9.37, P < .01$) สมมติฐานข้อที่ 5 จึงได้รับการ
สนับสนุนจากข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขจรศักดิ์ จอมหงษ์ (2535:บทคัดย่อ)
ที่ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ด ที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ด้านความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการ
ใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ด มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีสูง
กว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ และ รัตนา ภัทรธัญญา (2535 : บทคัดย่อ) ได้
ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบส่วนกลุ่มควบคุมได้รับ
การสอนแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการ
พึ่งตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการเรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่ม
เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน
ไทยมุสลิม ทั้งนี้เพราะตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอน
ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522 : 46-47) กล่าวว่า การใช้ตัวแบบแสดงพฤติกรรม
ต่าง ๆ ให้ผู้ถูกทดลองเห็นเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้ถูกทดลองทำพฤติกรรมนั้นตามตัวแบบ
ได้ นอกจากนั้นบันดูรา(Bandura,1977 : 41) สรุปว่า การมีตัวแบบจะช่วยสนับสนุน
ความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์สร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ สอดคล้องกับ
ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530:69) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้ตัวแบบว่าทำให้

ความถี่ของพฤติกรรมเป้าหมายมีความถี่สูงขึ้นและจะคงทนถาวรยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สังเกต เกิดพฤติกรรมใหม่ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือระงับ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้สังเกต แฮส และ แพคเกอร์ (Has and Packer 1964:47) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสไลด์ในการเรียนการสอนว่าสามารถรวมจุดสนใจของผู้เรียนได้ ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนได้ดี ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เรียน ด้วยความสนุกสนาน และจดจำพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบได้ดีและเป็นสื่อให้เด็กมี อารมณ์คล้อยตามตัวละครเกิดจินตนาการเปรียบเทียบกับชีวิตจริงของตนเอง

โคลเบอร์ก (Kohlberg 1968 อ้างถึงใน สกต เทียงแท้ 2525:39) ได้ศึกษา พบว่าการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนนั้นจะมีผลต่อระดับจริยธรรมของเด็ก เด็กที่เข้าร่วม สังคมกันจะมีความก้าวหน้ากว่าเด็กที่แยกเดี่ยวออกจากเพื่อน ทั้งนี้เพราะการที่เด็กได้มี โอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิม และเมื่อเขาได้เปรียบเทียบระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าที่เขาถืออยู่เดิม และสามารถปรับให้เข้ากันได้ จะ ทำให้เด็กมีโครงสร้างของความรู้และเหตุผลใหม่ขึ้นมา และ โคลเบอร์ก (Kohlberg 1970:82) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนที่ เหมาะสมและสะดวกที่สุดคือการให้เพื่อนช่วยชักจูงด้วยการอภิปรายเป็นกลุ่ม ในหมู่เด็ก ด้วยกันเองภายใต้การแนะนำของครู

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การใช้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์ของนักเรียนไทยมุสลิมที่เรียนโดยใช้ตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มสูงกว่ากลุ่ม ควบคุมที่เรียนตามปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้อง

1.1 การพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่มและตัวแบบ สไลด์ประกอบเสียงและการอภิปรายกลุ่มสามารถพัฒนาการใช้เหตุผลของนักเรียนไทย

มุสลิมได้ ครูผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางพิจารณาเลือกนำไปใช้ตามความเหมาะสม

1.2 ควรมีการส่งเสริมหรือฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้นิทานและการใช้ตัวแบบ แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนเพื่อให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1.3 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บิดามารดาและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก นำนิทานและการอภิปรายกลุ่มและตัวแบบและการอภิปรายกลุ่มไปประยุกต์ใช้ประกอบการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

2.1 ควรนำนิทานและการอภิปรายกลุ่ม และตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงและการอภิปรายกลุ่มไปพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์กับนักเรียนไทยมุสลิมในระดับอื่น ๆ เช่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 ควรใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม และตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงและการอภิปรายกลุ่ม ไปพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านอื่น ๆ เช่น ความกตัญญูคุณทวด ความประหยัด ความสามัคคี เป็นต้น

2.3 ควรใช้นิทานและการอภิปรายกลุ่ม และตัวแบบสไลด์ประกอบเสียงและการอภิปรายกลุ่มไปเปรียบเทียบกับวิธีสอนอื่น ๆ เช่น การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ เป็นต้น